

Natur- og Landbrugskommissionen:

Anbefalinger og forslag til ny udvikling og vækst samt et markant løft af natur, miljø og klima

Natur- og Landbrugskommissionens arbejde blev offentliggjort i april 2013 med rapporten: **Natur og Landbrug - en ny start.**

Natur- og Landbrugskommissionens vision er en rig og mangfoldig dansk natur i hele landet.

Det er samtidig visionen at udvikle et landbrug, som er økonomisk, miljømæssigt og socialt bæredygtigt. Et landbrug som producerer konkurrencedygtige, bæredygtige, velsmagende og sunde kvalitetsfødevarer. Et landbrug som internationalt viser vejen for en ressourceeffektiv produktion i størst mulig balance med natur, klima og miljø. Og et landbrug som fortsat bidrager til at skabe beskæftigelse, vækst og dynamik i det danske samfund.

Med rapporten fremlagde kommissionen 44 anbefalinger med tilhørende 144 forslag til konkrete handlinger, som tilsammen skal skabe ny udvikling og vækst i landbrugserhvervet, og som samtidig skal give et markant løft til naturen, miljøet og klimaindsatsen.

Natur- og Landbrugskommissionen lægger vægt på, at udvikling i landbruget ikke står i modsætning til forbedringer for natur, miljø og klima.

Kun gennem udvikling og forbedret indtjening kan der skabes mulighed for investeringer i ny produktion og et bedre miljø.

**Vækst og bedre miljø
gennem mere målrettet
og effektiv regulering**

Den nuværende miljøregulering af landbruget med generelle gødningsnormer og produktionsbegrænsninger vil ikke kunne løse udfordringerne, fordi omkostningerne for erhvervet vil blive for store. Derfor er der brug for at gå nye veje og gøre reguleringen mere målrettet.

Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger til en mere målrettet og effektiv miljøregulering i landbruget er bl.a.:

- Etablering af en ny, emissionsbaseret regulering af stalde og anlæg til husdyrproduktion.
- En ny model for regulering af brugen af gødning på markerne.
- Omlægning af flere landbrugsarealer til arealer med mere ekstensiv drift, natur, græs eller flerårige afgrøder.

Med differentierede og målrettede regler kan landbrugsdriften på de robuste arealer tilpasses og optimeres, mens der kan ske en ekstensivering eller udtagning af de mest sårbare landbrugsarealer.

Fremtidens metoder til at reducere tabet af næringsstoffer og udledningen af drivhusgasser skal udvikles meget mere, og metoderne skal kunne anvendes mere fleksibelt af landmændene.

Så der bliver råderum og muligheder for at finde løsninger og tilrettelægge produktionen baseret på forholdene på den enkelte bedrift og den enkeltes handlemuligheder. Og så det bliver mere motiverende for landbruget at arbejde med miljø- og klimakrav.

En ny, emissionsbaseret regulering af husdyrproduktionen skal også fokusere på udledningskrav frem for at stille krav til produktionens størrelse og indretning.

En sådan ny regulering vil understøtte de nye investeringer i produktionsanlæg og teknologi, som erfaringsmæssigt fører til gevinster for både miljø, klima og indtjening.

Bedre plads til naturen og øget udtagning af landbrugsjord

Danmark skal leve op til de internationale forpligtelser om at standse tilbagegangen i den biologiske mangfoldighed.

Men mange af vores naturarealer er i en dårlig tilstand og gror til på grund af en for høj belastning med næringsstoffer og manglende pleje.

Mange vådområder påvirkes også fortsat af næringsstoffer og drænes og afvandes, og skovene drives for intensivt og mangler især gamle træer og dødt ved for at kunne tilgodese truede arter og levesteder.

I forhold til den eksisterende natur kan landbrug og naturværdier spille bedre sammen.

Naturarealerne mangler pleje, men ved at udnytte mulighederne i EU's landbrugsstøtteordninger bedre kan flere naturarealer få del i den direkte arealstøtte, og naturplejen kan gøres til en mere rentabel driftsform i landbruget.

Der skal også sikres bedre muligheder for at udarbejde naturplaner på bedriftsniveau.

Vækst gennem mere innovation, forskning og udvikling

Dansk fødevareproduktion skal kendetegnes ved kvalitet og høj værdi.

Innovation og moderne teknologi skal bane vejen for udviklingen af nye produkter og nicher og eksport af viden og teknologier, som kan sætte andre lande i stand til at producere fødevarer og udvikle mere bæredygtige produktionsformer.

Eksisterende danske styrkepositioner inden for økologi, fødevaresikkerhed, dyrevelfærd, sporbarhed og forsyningssikkerhed skal fortsat udvikles til øget eksport.

Parallelt hermed skal internationale trends inden for spisekvalitet, moderne gastronomi, sundhed og convenience ('hurtig mad') udnyttes.

Den ønskede udvikling vil indebære en mere differentieret landbrugssektor.

Der vil fortsat være store, standardiserede produktioner, der konkurrerer internationalt indenfor samfundsmæssigt acceptable rammer for påvirkning af natur, miljø, klima og dyrevelfærd.

Samtidig skal producenter med høje kvalitetskrav, en stærk bæredygtig profil og en stor værditilvækst i produktions- og forædlingsprocessen hjælpes til at kunne udgøre et vækstlag, som kan bidrage til at fremtidssikre dansk landbrug og beskæftigelse.

Således er udviklingen ikke et spørgsmål om enten-eller, men om en målrettet satsning på både-og.

Natur- og Landbrugskommissionens anbefalinger til en øget innovation, produktivitet, investeringer og eksport i landbruget er bl.a.:

- Bedre og udbyggede innovationsordninger.
- En styrket indsats for økologi.
- En bevidst satsning på udnyttelsen af biomasse til energi og andre biobaserede produkter.
- Styrket eksportsamarbejde.
- Styrket, strategisk forskning og teknologiudvikling målrettet de konkrete udfordringer

Vejen frem

Danmark skal være et forgangsland og et eksempel på, hvordan en bæredygtig produktion af fødevarer og biomasse kan udvikles med ansvarlighed over for både den lokale og globale natur-, biodiversitets-, klima- og miljøpåvirkning.

Det forudsætter udvikling af ny viden, teknologi og stærke kompetencer samt ikke mindst en økonomisk stærk og levedygtig primærsektor, der kan producere høj kvalitetsprodukter med høj ressourceeffektivitet og god konkurrenceevne.

Fremtiden skal drives af udviklingsorienterede landmænd, som arbejder systematisk og integreret med biodiversitet, landskabs- og naturpleje og energieffektivitet, og som sætter nye standarder for en landbrugsproduktion i størst mulig balance med natur, miljø, klima og dyrevelfærd.

Læs hele rapporten [Natur og Landbrug – en ny start på 124 sider](#)

[Natur og Landbrugskommissionen, slutrapport april 2013](#)